

Raül Garrigasait | Foto: Laia Serch

Que tens una relació complicada amb la ira?

L’editor de la col·lecció sempre diu que la tria dels autors de cada pecat ha sigut totalment arbitrària, però nosaltres sospitem que no. Tothom em sol dir: “No t’escau gens aquest pecat”. Però jo penso que sí, que sóc una persona que s’enfurisma sovint, el que passa és que no em barallo o no reaccio de forma agressiva. He viscut la ira en l’àmbit polític, literari i familiar. Viure amb paciència no és fàcil.

[Cerca](#)

Segueix-nos:

subaltern, no s'assembla a la ira noble dels herois antics. Aquesta és la tendència general, però podem trencar aquesta presó i manipular la ira d'altres formes.

La ira trumpiana, que ara rebem a prop en forma d'ira cayetana, no encaixa amb cap dels dos models.

En el cas de Trump, ho explico en la relació entre ira i poder. Els esclats de Trump tal com els escenifica a Twitter s'entenen fàcilment si penso que aquest senyor és el director d'una empresa reunit amb els seus subordinats i s'enfada perquè no fan les coses com vol, i al cap de cinc minuts no ha passat res.

Gent associada a aquests sectors ha desfermat la seva ira en manifestacions contràries al confinament.

A Alemanya, en aquestes manifestacions hi havia barreges molt curioses d'extrema dreta, antivacunes i comunistes... una cosa molt heterogènia. Jo pensava “allà dins no m'hi fico”, però, alhora, aquests desobedients, sense voler o sense saber, ens estan protegint a tots. Crec que és bo que hi hagi aquesta tensió. Aquí, que hem fet un confinament molt més estricte, aquesta tensió no hi ha sigut gens i a mi m'ha espantat. M'ha resultat inquietant l'absència de veus boges. Un esclat d'ira inconscient també pot ser útil per a tothom.

Alguna hipòtesi sobre la nostra docilitat?

M'he fixat que, a les descripcions clàssiques de les epidèmies, com ara la de **Tucídides**, que parla de la pesta d'Atenes, i també a la del *Decameró* i en altres obres, es diu una cosa com ara: “L'orde social es va ensorrar, les lleis van perdre la força i tothom anava a la seva”. En canvi ara ha passat el contrari: les lleis s'han tornat més invasives que mai i nosaltres més obediets. Crec que això diu alguna cosa profunda de la societat mundial i concretament de la catalana. Això s'explica pel prestigi del mite de la ciència com a salvació en les societats modernes. Dir això és una mica delicat, perquè a mi m'interessa la ciència i m'he fet un fart de continguts científics sobre el virus, però és interessant pensar en el mite del científic salvador o de la ciència que sempre sap el que s'ha de fer quan dos mesos després ens diuen coses tan diferents de les que deien al principi. A la societat catalana, els mites de la il·lustració tenen un prestigi enorme, més que en d'altres societats, i per això tenim aquesta tendència a deixar-nos seduir per una retòrica il·lustrada, emancipadora, igualitarista... republicana, aquesta paraula que ho vol dir tot i no vol dir res.

Els nostres esclats sempre han estat dispersos, com guerrilles, quatre barricades que després desapareixen. Ha estat una violència impotent. I en tots els signes: anarquistes igual que carlins.

Si sabem que totes les repúbliques s'erigeixen sobre una violència, com és que a Catalunya ens quedem només amb la meitat ingènua de la història?

Segueix-nos:

La ira-miènis es l'expressiò d'una crisi de sentit, expressa que ha placassat l'orden social de la guèrra.

Darrere la primera Bernat Metge, hi ha una projecte nacional molt fort

Als inicis de la Bernat Metge, hi ha la idea que per emancipar-nos nacionalment necessitem connectar amb la cultura universal. L'accés a l'universal és bàsic per no ser un poble sotmès. Aquesta idea encén la Bernat Metge: fer una col·lecció com les millors del món, sense complexos d'inferioritat. Quan surt, hi ha un article de **Josep Pla** que diu que és l'esdeveniment més important de la història de la cultura catalana i que anuncia temps de llibertat. Els primers volums de la Bernat Metge obtenen ressenyes notables a l'estranger. A l'exposició del llibre a Madrid, impressiona veure els clàssics traduïts al català que no existien en castellà.

Què en fas del joc essencialista dels fundadors de la Bernat Metge, que defensaven que del caràcter català se'n podia resseguir un fil fins a l'arrel grega?

Està bé que treguis la paraula: l'essencialisme és una estratègia. S'ha convertit en una paraula molt lletja segons la postmodernitat i sembla que ja no la podem fer servir mai. Però en el cas dels noucentistes, clarament, l'essencialisme era una estratègia d'emancipació: crear un discurs que et convertís en una cosa important als teus ulls i als ulls dels altres. Avui dia ho seguim fent: dir "Som gent de pau" és essencialisme pur i dur, però amb una altra estratègia. Què en fem d'això? Per una banda, aquest és un discurs que jo no promouria mai des de La Casa dels Clàssics, perquè crec que no faria la mateixa funció, però, alhora, sense aquest discurs una mica ingenu, no haurien existit els 400 volums de la Bernat Metge. Al principi de la Bernat Metge, hi ha una disputa entre Joan Estelrich, un entusiasta, ambiciós i autodidacte que no sap traduir del grec, i els que en sabien de veritat, de filologia, Carles Riba o Lluís Nicolau i d'Olwer, que objectaven que,

manifestos transversals. La Casa dels Clàssics, més que promoure un discurs transversal i aglutinador, el que ha de fer és posar els clàssics al centre del camp de batalla. Però com a institució, no podem convertir-nos en un Think Tank d’una manera determinada de pensar els clàssics. Si ho féssim, no els estaríem fent un favor.

Joan Burdeus i Raül Garrigasait | Foto: Laia Serch

A ‘Els fundadors’ expliques que una de les raons per la qual les traduccions de clàssics són les primeres a reprendre’s durant el franquisme és perquè els nacionals els consideren apolítics i que consideren que la llengua catalana ja no és una arma.